Metoda projektów badawczych

W naszym przedszkolu, w ramach projektu Erasmus +, pracujemy metodą projektów badawczych. Czym zatem jest ta metoda? Jakie są etapy pracy z dziećmi? Oto kilka słów wyjaśnienia.

Metoda projektów badawczych polega na samodzielnym planowaniu, wykonywaniu i ocenie realizacji zadań. Pozwala ona dzieciom na rozwijanie zainteresowań, kierowanie własnym uczeniem się podczas, gdy nauczyciel pełni rolę wspomagającą, kierującą i organizującą. Pracę tą metoda można podzielić na trzy etapy:

Etap I Wybór tematu projektu

Temat projektu może być wybrany przez nauczyciela, powstać spontanicznie, z bieżącej potrzeby lub dzieci mogą same określić czym chciałyby się zająć. Gdy temat jest już wybrany, a nauczyciel uznał, że najbliższe otoczenie (środowisko, rodzice itp.) umożliwi dzieciom zdobycie wiedzy z danego zakresu, wspólnie z dziećmi zastanawiamy się nad listą pytań, na które chcemy znaleźć odpowiedzi. Tworzymy siatkę pytań, czyli zapisujemy na dużym arkuszu pytania, na które dzieci chciałyby poznać odpowiedzi. W centralnym miejscu arkusza umieszczamy symbol graficzny naszego projektu. Jednocześnie możemy także zapisać hipotezy. Wraz z siatką pytań równolegle tworzymy siatkę wiedzy wstępnej, czyli wszystko to, co już wiemy na dany temat.

Dla szerszego poznania tematu do przedszkola zapraszamy eksperta. Nie zawsze musi być to fachowiec z danej dziedziny (ogrodnik, strażak, kosmonauta, piłkarz). Równie dobrze może to być ktoś z najbliższych osób dziecka, kto pomoże nam znaleźć odpowiedzi na postawione przez dzieci pytania. Wprowadzenie osoby z zewnątrz wprowadza świeżość i rozbudza ciekawość zagadnieniem. Gdy już wiemy, co dzieci wiedzą i czym chciałyby się zająć, podejmujemy działania.

Etap II – Realizacja projektu

Każdy projekt badawczy polega na aktywności badawczej podejmowanej przez dzieci. Ale żeby wszystko miało „ręce i nogi' szczególnie z dziećmi w wieku przedszkolnym, jako dorośli często projektujemy, dostarczamy niezbędnych materiałów i wspomagamy przeprowadzane przez dzieci badania, doświadczenia, eksperymenty, czy wywiady z ekspertami.

Dzieci muszą mieć dostęp do badanego obiektu, dlatego też w sali organizujemy kącik, w którym gromadzimy eksponaty (np. buty, guziki, piłki, marchewki), a jeśli jest to niemożliwe organizujemy wycieczkę, w miejsce, gdzie dzieci będą mogły obiekt poznać (np. do parku, straży pożarnej, weterynarza, planetarium). W ramach projektu staramy się także przygotować przestrzenny model badanego obiektu, czytamy dzieciom opowiadania, wiersze, śpiewamy piosenki. Wspieramy się także multimediami, które w szybki sposób dostarczają niezbędnej wiedzy. Gdy wraz z dziećmi uznamy, że poznaliśmy odpowiedzi na interesujące nas pytania podejmujemy decyzję o zakończeniu projektu.

Etap III – Zakończenie projektu

W tym momencie nie zamykamy tematu. Pokazujemy dzieciom, że zdobytą wiedzą i umiejętnościami warto się pochwalić i podzielić z innymi. W jaki sposób? Możemy przygotować dla innej grupy krótki występ, pokazać rodzicom wykonany model, zaprosić rodziców do przedszkola i przygotować występ lub prezentację multimedialną.

J. H. Helm, J.G. Katz „Mali Badacze. Metoda projektu w edukacji elementarnej" Warszawa 2003, Wyd. CODN,
M. Milczewska, M. Pacholczyk – Sanfilippo „O metodzie projektów badawczych w przedszkolu"

opracowały: B.Ch, K.M.